

Előfizetési árak:
Postán küldve, vagy helyben házhoz hordva:
Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Évnyegyedre 1 frt 50 kr.
Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
Az előfizetési pénzek bérmentesen a kiadóhivatalhoz s legelőszörűbben postai utalvánnyal küldendők.

Ismeretlen kézből jött cikkeknek nem közlünk, s csak bérmentes leveleket fogadunk el. Kéziratok vissza nem adtnak.

Szerkesztőségi iroda és kiadóhivatal: Deés Kis-király-utca (Baló-ház)

SZOLNOK-DOBOKA.

TARSADALMI, KÖZGAZDASZATI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Hirdetési díjak: Egy 30 négysszög centimeter tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr, ezen fölül 60 négysszög centimeterig 1 frt s így minden megkezdett 30 négysszög centimeternyi tér többlet után 50 kr. számíttatik. Kedvezményül 4—10-szeri beiktatásnál 5%, 11 és többszöri beiktatásnál 10%-nyi díjelengedés. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. számíttatik.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 30 kr fizetendő. Hirdetéseket elfogad Mudrony és György hirdetési irodája a Hon szerkesztőségében, Budapest, Barátoktér 3. sz. Athenaeum I. emelet.

A lapot érdeklő mindennemű felsólamások (reklamatiók) vagy hirdetések a szerkesztőséghez intézendők.

„Szolnok-Dobokamegye“ hivatalos közlönye.
s a megyei gazdasági egylet

Megjelenik minden vasárnapon.

Az erdélyi birtokviszonyok rendezése.

(márcz 2.)

Az erdélyi birtokviszonyok rendezésére vonatkozó törvényjavaslatot az igazságügyi miniszter benyújtotta a képviselőháznak. Ezen évek hosszú során vitatott kérdés egyike azoknak, melyek nem csupán kiváló gyakorlati fontosságuknál fogva költik föl a figyelmet, hanem nagy mérvben jellemzik Erdélynek kulturális és politikai viszonyait is.

Az úr és jobbágy közötti viszony, melyen tulajdonkép az egész középkori jogi s gazdasági élet nyugodott, Erdélyben minden törekvés daczára sem nyert kimerítő szabályozást. Egyetlen sikeresebb alkotás volt e téren minden hinyai mellett is a Cziráki-féle conscripció. Csaknem teljesen rendezetlen, privilegiumok, és partikuláris jogszokások által összekuszált, politikai és nemzetiségi viszonyokkal még bonyolultabbá tett mezőt talált maga előtt „az ujkor“, mely magával söpörte az 1846 évi, életbe soha nem lépett II. t. cikket is.

A bilincseitől felszabadított jobbágyság sietett szabadságát fölhasználni s mennyire volt érett reá, mennyire használta azt az állam céljaival egyezőleg, mutatja a jelen.

Kísérletekben ez után nem volt hiány. Az újabb és újabb változtatások azonban gyökeres reformjaikkal csak elmérgesítik a bajt, s a politikai fluktuációk hátrányait fokozta a gazdasági forradalom, melyen az ország keresztül ment.

Vasutak épültek, idegen milliók özönlöttek az országba, új szükségletek fejlődtek, melyek a rendkívüli bevételek elapadásával előidéztek a nép elszegényülését. A fentebbi akadályokhoz járult egy új s nem kevésbé hatalmas ellenség, a szegénység. Eddigi

rendszerével a tulajdonos, az egész határban elszórt, napról-napra újabb parcellákra oszló birtokából megélni nem birt. A külföldi ipar elszegényíté az iparost, az oláh gabonaversenye lenyomta a belföldi termék árát s mind inkább szaporodott azoknak száma, kik elhagyva az ősi barázdákat melyeknek hozadékából megélni nem birtak, a dunai fejedelemségekben kerestek jobb hazát.

Ezért követelték az erdélyi és szász gazd. egyesületek a kötelező tagosítást s jelentették ki egyes megyék a mezei gazd. emelését már a priori lehetetlennek, a míg a korlátlan parcellázásnak az oszthatóság minimumának meghatározása által gátat nem vet a törvényhozás.

Ezek tették halaszthatatlan szükségessé, s ennek eredménye az erdélyi birtokviszonyok rendezésére már készen levő törvényjavaslat, melynek részleteiből a leglényegesebb pontokat jelenleg kiszemelve ismertetjük, főtartva magunknak a szentesítés után, annak egész terjedelmében közlését. Ezen törvényjavaslat szerint: „minden urbéri, egyes telek és telekrészek, majorsági és urbéri természete, meg vagy visszaválthatása iránti perek, birtokrendezési, arányosítási és tagosítási ügyek, az érdekelt felek meghallgatásával bírói nyomozó eljárás és az ügy tisztába hozatalára szolgáló adatok és bizonyítékok hivatalból való beszerzése alapján intéztetnek el.

Ugyanazon eljárás szerint folytatandók és kiegészítendők mindazon folyamatban lévő urbéri és birtokrendezési ügyek, melyekben jelen törvény életbeléptetésekor még jogérvényes végítélet nem hozatott.

Érintett ügyekben hozott ítéleteket másodfolyamodásilag a legfőbb ítélőszékhez lehet felebb vinni.

A megengedhetőség kérdésében hozott ítéletek ellen harmadbíróshoz való felebbvitelnek csas akkor van helye, ha a kir. ítélőtábla az első bíróság ítéletét megváltoztatta.

Nem kevés előnyt jelez a t. javaslat azon intézkedése, hogy a havasi latifundiumok, melyeknek fölmérése stb. oly nagy költségekkel van összekötve, bizonyos esetekben a tagosítás alól kivethetők s ennél fogva nem fogják — mi eddig oly sürűn megtörtént — az egész határ tagosítását megakadályozni.

A javaslat egyik leglényegesebb intézkedése az, hogy a költségek jövőre birtok aránylag viselendők. El van tehát a földesur és jobbágyak közötti megkülönböztetés. A költségeket más hasonló kiadások módjára az állam előlegezné s hajtáná be a községekkel együtt az érdekeltektől.

(M—r. F—d.)

A közigazgatási bizottság ülésterméből.

(Deés, 1880. márczius 8.)

Br. Bánffy Dezső főispán az ülést d. e. 10 órakor megnyitván, tudomásra hozza, hogy az alispán távollevén őt báró Diószegi Géza főjegyző helyettesítendi, jegyző Nagy Lajos les z és Várjon Lajos kir. főmérnök távollétében ügydarabjait Placsintár Ödön 2-ik aljegyző fogja előadni.

Br. Diószegi Géza alispáni helyettes olvassa a n.-ilondai járás szolgabirájának jelentését, melylyel a járásban levő 52 község képviselőtestületeinek a N.-Ilondán felállítandó járásbíróshoz iránti kérvényüket fölterjeszti. Határozat az, miszerint a kérés azon megkereséssel fog az igazságügyi m. kir. miniszterhez fölterjesztetni, hogy a n.-ilondai járásbíróshoz felállítására iránt mielőbb intézkedjék.

A „SZOLNOK-DOBOKA“ TÁRCÁJA.

Oroszországi állapotok.

A roppant oroszbirodalom fővárosában Sz. Pétervárt e hó másodikán a minden oroszok czárjának huszanöt éves jubeliuma nagy katonai ostentációval tartatott meg. De a nép hideg, szalattalók néma, hallgatagok valának. És hatalmas czár, kinek parancsa és szava elhangzott a Nevától a Mariczáig s ma? Oly tehetetlen, oly szánandó teremtes, minő csak kevés ember lehet. Nem trónon ülő, hanem puska-poros, dynamitos hordón, — mely minden pilanatban légbe röpítheti.

Rémuralom van most Pétervárott, de olyan, melytől maga a czár és a diktátor remeg.

Sándor czár megkísérlett már minden képzelhető eszközt a nihilizmus kipusztítására. Legújabb intézkedése az, hogy a teljhatalmu diktatúrát természetes fia Lorisz-Melikoff kezébe tette le ezelőtt pár nappal, a téli palota felrobbantása után.

Mit használt? Megrémült tán a nihilista tábor? Ellenkezőleg; még vakmerőbben száll

szembe a diktatúrával s ezen intézkedés óta már eldőrdült az első lövés, mely Lorisz-Melikoff grófra volt czélozva ugyan, de irányozva a czárra s mind arra, a mi a czárismussal összefügg.

Ismét akasztás volt a Néva-parti székvárosban. Mladetzki Hippolit a neve a merénylőnek, ki rálőtt gr. Loris-Melikoffra. Azt vallja, hogy kikeresztelkedett zsidó a minski kormányzóság-ból s a gymnasiumot is ott végezte. A rendőrség már régóta gyanús szemmel kísérte, többször el is fogatta, de soha sem tudott semmit rábizonyítani. A pisztoly, melyből lőtt, nem golyóval, hanem söréttel volt töltve, oly közlelől lőtt, hogy a cső érintette a grófot, ki megragadta és rákiáltott: „semmire való, azt hiszed, megöl a golyód?“ Mladetzki eleinte nagyon megvolt zavartva, de csakhamar visszanyerte nyugalmát, a merénylőt akasztófára ítélték. Az első kihallgatásánál Mladetzki arra a kérdésre, miért lőtt? azt felelte: „Előből,“ aztán kijelenté, hogy ha neki nem sikerült megölni gróf Loris-Melikoffot, majd sikerül egy másodiknak s ha ennek sem, hát a harmadiknak, negyediknek. A czári palotában nem is igen bíznak a szigorú rendszabályok sikerében.

Az, a mi Péterváron mindegyre ismétlődik abban a mérvben, a mint ott történik, páratlan a világhistoriában. Más nép kebelében is voltak királygyilkosok, merénylők; máshol is agyarkodtak egyesek az uralkodóra: a mi Muszkaországban történik, arra nincs kadencia a historiában; ott a muszka nép valódi hajtóvadászatot tart czárja ellen, ki remegve éli napjait s halálgyötrelemekben tölti az éjjeleket.

Pétervár — ha még ez sokáig tart — ma-holnap megnéptelenül, mert lakóainak egy része börtönbe hurezoltatik, a másik pedig egész népvándorlást kezd a finn-lakta vidékek felé, melyek még eddigelé tisztán tudták megőrizni magukat a nihilizmus pusztító lehelletétől.

Ha így tart, nemsokára maga marad csak a czár Péterváron, a katonaság és a — nihilizmus. Mert ez, ugy látszik, mindig lesz, a míg czár lesz. Csak ugy nő ki a földből s a muszka föld igen termékeny talaj, mely annál termékenyebb, minél inkább öntözi a czár vérről.

Emberi előrelátás szerint ez a rettenetes razzia nem érhet másképp véget, mint előbb-utóbb csak a czár halálával. Van ugyan szó arról, hogy Sándor lemond, egész családja unszolásának engedve, de egy trónválsággal csak a nihilizmus

Főispán azon kellemes helyzetben van, hogy kimondhatja személyes meggyőződés folytán, miszerint a miniszteriumnál a kérdéses járásbíró-ág valóságban tervben van és a létesítés csak azért késik, mert a törvényhozást jelenleg igen fontos és halaszthatatlan ügyek foglalkoztatják.

Az alispán betérjeszti folytatólagosan tett körutjáróli jelentését és bemutatja a kékesi és a bethleni járások szolgabiráihoz, továbbá Szék és Szamos-Ujvár r. t. városok polgármestereihez a tapasztalt hiányok és mulasztások orvoslása végett intézett rendeleteit.

Az alispáni havi jelentésből kiemeljük, hogy a központban a múlt hóban 1756 ügydarab volt ellátandó, ebből elintéztetett 1357 szám, maradt hátralékban 399 darab. Büneset előfordult a megye területén 3, kihágás 357, tüzeset 5. A folyó évre hadjutalékképen 437 ujonez és 44 tartalékos lett megállapítva.

Pilhoffer István kir. adófelügyelő több adóügy előadása után havi jelentését olvassa föl, melyből kitűnik, hogy az 1880. év február havában adóba fizettetett 38803 frt 06 1/2 kr. azaz 593 frt 24 krral több, mint a múlt év megfelelő havában.

V. Horváth Zsigmond kir. tanfelügyelő előterjesztése folytán Déési Irén k. a. tanintézet tulajdonos kérelmére határozatlik: tekintettel arra, hogy Déesi Irén helybeli magán leányiskolájában sikeres működése által, különösen a kényesebb igényekkel bíró szülők leányainak oktatásával hűzgot pótol, továbbá, hogy nevezett tulajdonos ezen iskoláját az általa eddig hozott áldozatok után továbbra segély nélkül fentartani nem képes: a val. és közokt. ügyi miniszter megkeresetik államsegély nyújtása iránt.

Ugyancsak a tanfelügyelő betérjeszti a déesi polg. és leányiskola igazgatójának, ezen iskola énektanára ellen hozzá beadott panaszát és az ezen ügyben megejtett előnyomozat alkalmával felvett jegyzőkönyvet, javasolván panaszolt ellen az általa az igazgatói szobában az igazgatóval szemben használt meg nem engedhető kifejezésekért a fegyelmi eljárás elrendelését. Hosszasabb vita fejlődik ki, melyben részt vesz Fehérváry Károly, gr. Kornis Viktor, Torma Miklós, Bokros Lajos, gr. Bethlen Pál, Bruszt Ignác kir. ügyész, a tanfelügyelő, Kovács Samu, Gajzágó Ferencz, dr. Gajzágó László, végre is elfogadták a tanfelügyelő javaslatát, Torma Miklós által tett és Bokros Lajos által erősen támogatott azon indítványával, miszerint a tanfelügyelő utasítsák, hogy az intézetben az igazgató és a többi tanerők között már többször felmerült viszályok okát kutassa ki, azokat, ha lehet önhatáskörében szüntesse meg, jelentését erről ide megtevén, ha pedig a torzsalkodásnak véget vetni nem tud, úgy a baj orvoslása végett véleménye jelentését adja be.

ezéltáblája fogna változni. Meg lesz kimélve, ha lemond Sándor, de következik aztán a fia, a trónörökös, kit ép úgy célba fog venni a nihilizmus, mint teszi most atyjával.

Talán segítne a bajon, mint több oldalról tanácsolták, a kormányzati rendszer megváltoztatása; holmi alkotmány-féle proklamálása. Csak hogy ilyesmire ismét nincs kilátás azért, mert a csarizmus nimbusának teljes kockáztatása nélkül nem cselekedhetik a felforgató elemek pressiója alatt. Ellenkezőleg — mint a példák mutatják — a csarizmus a merényletekre drákió szigorral, statáriummal és diktatúrával felel, bár mily kevéssé vezessenek is ezek célhoz. Szóval, Oroszországban olyan irányban indul a dolgok fejlődése, hogy az önkényuralom és a nihilizmus közötti élethalál harc egy csattanós katasztrophára kell, hogy vezessen.

De elég az ahhoz, hogy az absolut Muszkaország, a hatalmas csári birodalom már is a világ csúfjává van téve. Most tessék a csárnak európai, vagy ázsiai expedíciókat indítani és most tessék beszélni orosz-francia szövetségről!

(H-n.)

A tanfelügyelő havi jelentéséből kiemeljük, hogy a múlt hóban 220 ellátandó ügydarabja volt, melyből 209 intéztetett el. Örömmel jelzi, hogy a nem magyar ajku felekezeti iskolákban többhelyütt a tanítók magyar abc-könyvek és fali olvasó táblák megküldését sürgetik, továbbá, hogy a főispán ő méltósága közbenjárása következtében Sára Elek eddigi felső leányiskolai tanító, polg. isk. tanítónak léptetett elő.

A postaigazgató havi jelentésének fölolvassása után Bruszt Ignác kir. ügyész olvassa a saját havi jelentését, mely szerint a múlt hóban a központi törvényszéki börtönben összesen 77 letartóztatott volt. A fegyelmet, rendet és tisztaságot kifogástalannak jelzi.

Krémer Sámuel gazdasági előadó betérjeszti az 1879.—1880. évről a szeszgyártási idénnyel szülő jelentését. A megye területén levő szeszgyárak készleteit az edényben holnapról-holnapra kialakulva a szomszéd megyei szeszkereskedők vették meg, minthogy magok a rossz gabona termés miatt a kellő mértékben nem gyárthattak. Különben a múlt évben megyénkben is csak közepes termés volt, a miért az itteni gyárosok részéről nagy kereslet volt, hogy az elvált kötelezettségeknek megtudjanak felelni, ez okból a gabona ára emelkedett, és a szeszgyárosok csak csekély hasznót nyertek.

Kovács Samu gazdasági előadó a következő előterjesztést adja be: megyénk közig. bizottsága fölterjesztése következtében kilátásba van helyezve a földmívelési miniszter által megyénk területére egy vándor gyümölcs kertész tanár beállítására. Megyénk minden községében a közig. bizotts. határozata következtében meg kell lenni a községi faiskolák helyiségének.

Azonban lehetnek oly községek, melyek annak a törvény értelmében beállítására jelenleg kellő eszközökkel nem rendelkeznek, ezek utasítsanak, hogy addig is a templomok környezetében, vagy benn a község területén pusztán álló 10—30 □ méter tért foglaljanak fel a községi iskolák ideiglenes beállítására. Egyszersmind rendeljék el a szolgabírák, hogy az utasítás értelmében minden községben beoltás végett vad csemeték szereztessenek.

Továbbá hivassanak föl a szolgabírák, hogy bármely községben kiszállanak tartásuk kötelezettségüknek — olykor még az utközben eső falvakban is — személyesen megtekinteni a faiskolákat, sőt kéressék föl a megye alispánja is, hogy körutja alkalmával ezekre is terjessze ki figyelmét. Végül pedig hivatalosan figyelmeztessenek a körjegyzők és községi előljárók, hogy a kiadott utasítás értelmében a havi teendőket pontosan hajtassák végre és azokat lelkiismeretesen ellenőrizzék. Mert az előadottaknak pontos teljesítése esetében biztosan remélhetjük meggyeszerzte a gyümölcstenyésztésnek fölvirágoztatását és abból az által egy biztos jövődelem állandó forrását.

Elfogadtatik a annak értelmében eljárás végett az alispán arról is értesítettik.

Pánczél János referálása után dr. Gajzágó László tiszti főorvos ad elő. Havi jelentéséből kiemeljük, hogy a múlt hóban roncsoló toroklobban szenvedett 24 gyermek közül csak 12. gyógyult meg. A hasznos házi állatok közül 3929 juh métegyben elhullott, különben más ragályos, nagy járványos kór nem észleltetett.

Marillai Károly előadásai után következik az árvaszéki elnök Anca Péter. Havi jelentéséből hallottuk, hogy a múlt hóban az árvaszéknél 1075 elintézendő ügydarab volt, mikből 924 nyert elintéztést.

Márkus János tiszti ügyész havi jelentése szerint a lefolyt hóban az ellátásra várt 147 ügydarab közül 140 intéztetett el.

Plačsintár Ödön előadmányai közül kiemeljük azt, mely Román Juon gör. keleti lelkész főlebbezésére vonatkozik. Kingye János és társa panaszt emeltek a szolgabírónál, hogy nevezett lelkész vonakodott edes atyjuk hulláját eltemetni, mivel az ok az általa önkénytelenül a szokott nál magosabban kiszabott díjat lenem fizették. A szolgabíró ezért a lelkészt 200 frt pénzbírságban marasztalta el, 2-od fokban az alispán határozván a bírságot 150 frtra szállítá le. Most az előadó

javasolja a 2-od fokú hatóság határozatának jóváhagyását. A kir. ügyész tulságosnak látja a kimért összeget és indítványozza, hogy az 50 frtra szállítsassék le, Gajzágó Ferencz és gr. Kornis Viktor, csatlakozik ez indítványhoz mely Munteanu Ágoston hozzászólása után el is fogadtatik. A határozatnak ily értelemben történt enuncziálása után a főispán az elleni főlebbezését jelenti be, mert szerinte ez ügy eldöntésére illetéktelen a közigazgatási bizottság.

Országgyűlés.

A képviselőház figyelme kimerült, a költségvetési beszédeket nem hallgatják többé a képviselők „társalkodnak“, nagyobb részük a folyosón, egy kis részük a teremben. A szélsőbalról Szederkényi Nándor, Szilágyi Dezsőket az önkormányzat megsemmisítésére való törekvéssel vádolta. Ezután a zárbeszédre került a sor. Először is következett az előadó Hegedüs Sándor zárbeszéde. „Ma fogsz nyikorogni, Sándor?“ — kérde tőle a folyosón egy ellenzéki képviselő, kinek kir. biztosi állása is van. — „Nyikorogni fogok, — felelte ez elmésem, — mert engem nem kennek.“ A nyikorgás különben velős volt és tetszett a pártnak. Helfy Ignác hosszú beszédet mondott. A pénzügyekről beszélt a vita alatt tett ellenvetésekre válaszolt. Szilágyi Deszö pedig személyes ügyben szólalt fel. A honatyák örvendenek, hogy a költségvetési vita szóözöne lezajlott. Ezután a bizalom kérdése merült fel a képviselőház szavazati mérlegén. Arról nem igen lehetett kétség, hogy a kormány megkapja a többséget; az érdekes kérdés csak az volt, mennyi lesz ez a többség? A ház megtelt képviselőkkel, hallgatóval, fuladt léggel. A karzaton főrangú hölgy is sok volt, mint rendszeren, ha gr. Apponyi Albert beszél, ki a szalonok kedvenc szónoka. Ma beszélt, még pedig jó hosszasan. Utána a miniszterelnök sem beszélt rövidebben. Nem nagyon kimélék egymást. Tisza Kálmán beszéde végén zajos éljenzést keltett az a fölhívás: hatna az ellenzék inkább oda, hogy a kormánynak legyen ideje a szükséges reformok előkészítésére, mert ha tíz hónapig ül együtt az országgyűlés, sem a mostani, sem a jövődöbeli kormányt nem lehet felelőssé tenni a reformok lassu haladásaért. Bizony bizony, pártkülönbség nélkül sohajthat fel minden gondolkozó magyar ember, vajha eljöne már egyszer a derekas munka időszaka! A szóbeszéd, viták meddő szóözönéből volt része az országnak már elég. A kormányelnök beszédére tett személyes felszólalások után következett a szavazás. A költségvetést általánosságban felállással fogadta el a jobboldal és egyesült ellenzék. A bizalom kérdésének szönyegre kerültek a miniszterek elhagyták a házat. A gróf Apponyi Albert határozati javaslata mellett (bizalmatlanság nyilváníttása) csupán az egyesült ellenzék állott fel. A függetlenségi párt, mely a viták folyamán élesebben fordulatott az egyesült ellenzék, mint a kormány ellen nem kívánt szavazni Apponyiékkel. Ezek szavaztak ő vele, midőn a Simonyi Ernő bizalmatlansági javaslata került mérlegre. Ennél szavaztak név szerint: négyszáznegyvenöt igazolt képviselő, az ellenzékkel szavazott 174, a kormány mellett 222. Az elnök, a miniszterek, a kormányelnök két fivére és sogora (gr. Károlyi Tibor,) és a b. Kemény miniszter fivére tartózkodtak a szavazástól. Széll Kálmán sem szavazott. A horvátok többnyire a kormánynak adták szavukat. Távol csak negyven képviselő volt. A bizalmatlansági határozati javaslatot negyvennyolcz szó többséggel vetették el, mely eredményt a jobb oldal élénk éljenzésével üdvözölt.

„Szolnok-Doboka“ t. szerkesztőségének.

(Deésen, 1880. márczius hó 5.)

A magyar országos méhészeti egyesület megyénk gazdasági egyletéhez intézett átiratát vettük, melyben egyletünket a társulatban részvételre s egyúttal tagok gyűjtésére hívja fel.

Tisztelettel kérjük a t. szerkesztőséget, sziveskedjék ezen a nemzetgazdaságat előmozdi-

tására irányzott vállalatot b. lapjában a gazda-közönség pártolásába ajánlani.

Mindenki beléphet, mint alapító, rendes vagy mint pártoló tag. Alapító tag egyszer mindenkorra bizonyos összeget fizet (legkevesebb 30 frt lehet.) Rendes tagok 3 éven át 2 frt kötelezettséggel léphetnek be, — pártoló tagok pedig egyszer mindenkorra, vagy évenként fizetendő bármi csekély összeggel az egyesületet támogatják.

Teljes tisztelettel

Gr. Kornis Viktor,
e. elnök.

Bovánkovics Gyula,
e. titkár.

VEGYESEK.

**** Lapunk hátrálékos olvasóit tisztelettel kérjük, sziveskedjenek mult évi hátrálékaikat és folyó évi előfizetéseiket mielőbb beküldeni.**

**** Ő Felsőge a személye körüli m. kir. miniszter előterjesztése folytán, a közügyek előmozdítása körül tett jeles szolgálatok elismerésül: Szarvadi Pál megyénk alispánjának díjmentesen a királyi tanácsosi czimet, továbbá Floth F. Adolf betleni járás szolgabirájának a koronás arany érdemkeresztet és Róth Ábrahám kápolnok-monostori körjegyzőnek a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.**

**** A szamosvölgyi vasut ügyében folyó hó 12-én tartott bizottsági gyűlésben tárgyalattak a prioritási részvények elhelyezésére vonatkozó értesítések. Ezek közt legnagyobb előnyt és biztosítást nyújt azon bécsi consortium, melynek élén báró Hayder áll, mely consortium egyszersmind hajlandó s illetőleg kéri a vasut-építkezésnek az ugynevezett felszerelvényekre vonatkozó részének átengedését a költség-számításban megállított árban s ily értelemben ajánlatuk mindkét részére kiterjedő szerződési mintát is küldöttek, mely két nem nagyon lényeges pont módosításával a bizottságtól egyhangulag ellett fogadva. Ezen consortium megbízottja utatása szerint a körösvölgyi vasut megtekintése után folyó hó 20-ik táján érkezik körünkbe. S miután a vasuti részvény társaság megalakulása küszöbén áll, elhatározottat a részvény aláírókat egy körlevélben fölhívni, hogy az aláírt részvényekre fizetendő 10%-ról gondoskodjanak, illetőleg azt első májusra készletben tartásák.**

**** Megyénk bizottságának folyó hó 25-én rendkívüli közgyűlése lesz, melynek tárgysorozatát mai lapunk hivatalos rovata hozza.**

**** Megyénk gazdasági egylete igazgatósága és a kisbirtokosok pénzintézete közt tárgyalások folynak egyletünk kebelében egy fiok intézet fölállítására tárgyában, mely olesó pénzzel szolgálna a birtokosoknak.**

**** A tűz és jégkarak elleni biztosítást illetőleg gazdasági egyletünk és az első magyar általános biztosító társaság közt az egygyezés létre jöven, megyénk gazdaközönsége ennek előnyeiről közelebb veszi az értesítő és felhívó körlevelet.**

**** Ajánljuk a gazdaközönség pártoló figyelmébe a m. o. méhészeti egyletnek fenn közölt felhívását.**

**** Schiller L. székesfehérvári kereskedőnek lapunk hirdetési rovatában levő árjegyzékére felhívjuk a közönség figyelmét.**

**** A lejárt deési kiállítás végrehajtó bizottsága, folyó hó 6-án végkép feloszlá, működéséről a sajtó útján egy tüzetes műben fog a nagyközönség előtt beszámolni. Ez alkalommal gazdasági egyletünk elnöke gróf Kornis Viktor tolmácsoláa tagok elismerését a kiállítási elnök br. Bánffy Dezső ő méltóságának az egész kiállítás ügyének erélyes és tappintatos vezetéséért, midőn a kiállítás volt-elnöke, viszonzólag hangsulyozá, hogy a nem remélt siker a végrehajtó bizottság fáradhatlan hazafias, s feláldozó munkásságának köszönhető, melyek után a bizottsági tagok azon őszinte és forró ohajtással mondtak egymásnak búcsut, baráti jobb szorítással, vajha ezen igénytelen vidéki kiállítás költené**

fel bérezes hazánk halmai közt az előretörékvés nemes szellemét, s lett legyen közgazdászunkat illetőleg, mind a gazdaszat ugy az ipar terén egy bekövetkező jobb és boldogabb korszak bekövetkezésének egy igénytelen uttörője, előmunkássá!!

**** A szabadelvű párt értekezletén Tisza Kálmán érdekes és örvendetes hirt jelentett be: Rudolf trónörökös eljegyzését Stefánia belga királyi hercegnővel. A király meghagyásából külön-távirat értesíté a magyar miniszter elnököt, hogy az eljegyzés vasárnap Brüsszelben, hová a trónörökös pénteken érkezett, megtörtént. A képviselők lelkes éljenzéssel fogadták e hirt s jó kívánságaikat az egész ország viszhangoztatni fogja. Stefánia hercegnő Lackenben 1864. május 21-én született; anyja Henrietta belga királyné felejtethetlen emlékü József nádorunk leánya és József főherceg honvédfőparancsnok testvére; a leendő magyar királynét kétszeresen a magunkénak fogjuk vallani. Bécsben báró Haymerle külügyminiszter szintén tegnap jelenté be ez eseményt egy diplomáciai ebédnél s poharat emelve a fenséges mátkapárra, hangsulyozá, hogy az eljegyzést kétszeres örömmel fogadják a monarchia népei: Ausztriában azért, mert az ara az alkotmányosság mintaországából való, Magyarországon pedig azért, mert unokája a felejtethetlen József nádornak. — A képviselőház elfogadta a pénzügyi bizottság ama javaslatát, hogy a kormány a minisztériumok számára szükséges épületek terveit készítse elő, valamint egy ország ház építtetését is. — A vadászati adó leszállítása érdekében számos képviselő pártkülönbség nélkül, értekezletet tartott s arra fogják kérni a minisztert, hogy az adót öt forintra szállítsa le. — A Széchenyi-szobrot, mielőtt Bpestre szállítanák, Bécabén közszemlére kiállítják. — Báró Hoffmann megvált a közös pénzügyminiszteri tárczától. — Szentpétervárt a cári jubileum alkalmából tervezett tánczestélyek elmaradtak, a lehangoltság rendkívült, csak Gorceakoff hercegnek van talán jó kedve, mert e napokban a cártól egy koronauradalmat kapott ajándékul. — Brüsszelben hétfőn a királyi pár Rudolf trónörökössel és arájával megjelent a színházban, hol diszeloadás volt s a közönség nagy-szerű ovációval fogadta az ifju mátkapárt. — Beaconsfield angol kormányelnök a felsőházban kijelenté, hogy a parlamentet legközelebb befogja oszlatni. — A czár aprilban Livádiába megy s ott tölti a nyarat; a cárnő állapota pedig rosszabrá fordult. — Bismarck herceg a legutóbbi parlamenti ebédén nagy örömet fejezte ki az osztrák-magyar-német barátság fölött s ohajtá, hogy a két állam közt még szorosabb kapcsolat jöjjön létre. —**

HIVATALOS RÉSZ.

Sz. 2928.

Valamennyi megyebizottsági tagnak!

Főispán úr ő méltóságának folyó hó 9-én 292. sz. a. kelt rendelete folytán a megye bizottsága rendkívüli közgyűlését folyó év és hó 25-ik, az állandó választmányt pedig ezt megelőzőleg ugyan e hó 17-ik napjára egybehívtam.

E rendkívüli közgyűlés tárgyait:

1.) Főispánnak némely törvényhatósági, illetve községi tisztviselőnek ő felsége a király által történt kitiüntetése iránti előterjesztvénye;
2.) Az 1879-ik évi 41, 42, 43, 44, 48, 49, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, és 1880-ik évi 1, 2, t. cikkek;

3.) Belügyi m. kir. Minisztereknek magyar-láposi járás volt szolgabíró Rácz Miklós által helytelenül elkezelt hivatalos pénzek kiegyenlítése iránti leirata;

4.) Megyei állandó bíráló választmányának némely választó kerületekben a múlt év végével eszközölt megyebizottsági tagok választása iránti jelentése;

5.) Ugyanannak a megyei közigazgatási tisztviselők által a megye területén kívül teljesített hivatalos utazások alkalmával felszámítható illetékek iránt alkotott megyei szabályzatra tett észrevétele;

6.) Ugyanannak Oláhvásárhely, Muncsel, Vaád községek nevének a megyében előforduló

hasonnevű községektől való megkülönböztetése tárgyában kelt leirata;

7.) Vallás és közoktatási m. kir. miniszternek a Budapesten felállított közép-ipartanoda ismertetése és népszerűvé tétele iránti leirata;

8.) Főispánnak a törvényhatóság folyó évi költségvetési előirányzatára tett belügyminiszteri észrevételek iránti előterjesztvénye;

9.) Ugyanannak a kataszteri bizottságokban időközben üresedésbe jött helyeknek ki-nevezés útján történt betöltése iránti jelentése;

10.) Alispánnak Méder József n.-ilondai jár. orvosnak fegyelmi úton történt megbüntetése iránti jelentése;

11.) Megyei közigazgatási bizottságnak az 1879-ik évi ügykezelésről tett jelentése;

12.) Ugyanannak az 1879-ik évben a megyei közmunka-erővel teljesített munkálatokról i jelentése;

13.) Alispánnak a 9 % megyei pótdadó tárgyában tett jelentése;

14.) Kolozsmegye közönségének a tisztügyészek a községi közegek elleni fegyelmi ügyekbeni, fellebbezési jog megadása iránt belügyi m. kir. miniszterhez intézett felirata;

15.) Bereghmegye közönségének a philoxera kártékony rovar ellen óvintézkedés tétele iránt földművelés, ipar és kereskedelmi miniszterhez intézett felirata;

16.) Nográdmegye közönségének az adó és illetékek kezelése körül tapasztalható szabálytalanságok orvoslása tárgyában az orsz. gyűlési képviselőházhoz intézett felirata;

17.) Kolozsvári kereskedelmi és iparkamarának a mellék vasutakról szóló törvényjavaslat mielőbbi előterjesztése ügyében közmunka és közlekedésügyi m. kir. miniszterhez intézett felirata;

18.) Szeged sz. kir. város törvényhatóságának a harmadik egyetemnek Szegeden leendő felállítására tárgyában az orsz. képviselőházhoz intézett felirata;

19.) Ifj. Kustár Károlynak a folyó évi február hó 12-én megejtett Dees városi polgármesteri választás elleni felfolyamodványa;

20.) Dees városa képviselőtőnének egy Deesen létesítendő katonai és polgári lövöldéhez szükségelt helyiség kisajátítása iránti intézkedése;

21.) Dees városa képviselőtőnének gróf Vass Miklósné sz. gr. Berchtoldt Eugeniával egy város tulajdonát képező, az ilosvai határon lévő földbirtok felett kötött örökvásári szerződvény jóváhagyása iránti előterjesztvénye;

22.) Megyei közigazgatási bizottságnak köfrinkfalvi Vajda Dumitru és érdektársai panasz-lók és Kriszte Katalin panaszlott között egy vízi malom fenék gátja miatt fennforgó ügyben tett eljárásáról jelentése;

23.) Purkerczi lakós Pokol Jánosnak f. évi január 19-én megejtett birói választás ellen közbevetett felfolyamodványa;

24.) Kendi-lónai lakós Hegyes Juon és érdektársainak f. évi január 14-én teljesített birói választás elleni felfolyamodványa;

25.) Több község képviselőtőnének szamosvölgyi vasut részvények vásárlása iránti határozatai;

26.) Buza községe képviselőtőnének községi tenyészbika beszerzése céljából eszközölt pótorvatal jóváhagyása iránti előterjesztvénye — képezendik.

Miről czimet oly felhívással értesitem, hogy a fent irt megyebizottsági illetve állandó választmányi ülésben köteleességszerűleg résztveendő mindannnyiszor d. e. 10 órakor a megye székháza tanácskozási termében megjelenni sziveskedjék.

Deesen, 1880. márczius hó 11-én.

Az alispán helyett

Báró Diószegi Géza,
főjegyző.

250. szám.

H I R D E T M É N Y.

Kereskedelmi m. kir. miniszter úr ő nagyméltósága folyó évi február hó 21-án 4468. sz. a. kelt magas leirtával értesít, hogy folyó év folytán e g y é v e s n é l k i s e b b, jó alkatu és fajú bikaborjuk fognak az állam számára vásároltatni.

Erről az érdekelt közönséget tudósítani kívánom.

Deesen, 1880. márczius 8-án.

Báró Bánffy Dezső,
főispán.

Felelős szerkesztő: KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Sz. 1535.—1880.

Pályázati hirdetmény.

Lemény, Toplicza, Resztolcs, Kis-Nyires és Rév-Körtvélyes községekből alakult körjegyzői csoportba a jegyzői állomás választás útján betöltendő lévén, felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni ohajtják, hogy 1871. évi XVIII. t.-cz. értelmében felszerelt folyamodványukat alólirt szolgabíróhoz, folyó hó 19-ig annyival inkább beadják, mivel később érkezettek tekintetbe vétetni nem fognak.

Ezen állomás 400 fizetés, lakbér és irodai általánnyal van jávadalmazva.

A választás f. hó 20-án d. e. 10 órakor fog Lemény községében a körjegyzői irodán megtartatni.

A járás szolgabírájától.

N.-Ilondán, 1880. márczius 11-én.

m. b.

Molnár Albert,

s. szolgabíró.

Sz.: 1830.—1880.

(1—3)

Árverési hirdetmény.

A felső-tőlki tömegesített birtokosági korcsmajog 1880. ápril 9-én d. e. 9 órakor alólírott szolgabírói irodán nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni 1880. ápril 24-től 1882. ápril 24-ig terjedő két évre.

Kikiáltási ár 200 frt, bánatpénz 30 frt.

A részletes feltételek alólírott szolgabírói irodán a hivatalos órák alatt betekintheők.

A járás szolgabírája

Szamosujvartt, 1880. márczius 8.

Szilágyi Albert

szolgabíró.

Sz. 1430.—1880.

2—3

Pályázati hirdetmény.

A megyei tekintetes alispán urnak 1742.—1880. szám alatt kelt intézkedéssel a „Rettegi“ körjegyzőségbe évi 150 frt fizetéssel egy segéd körjegyzői állomás rendszerezítése engedélyeztetett, miért pályázni kívánók fölhivatnak az 1871. évi XVIII-ik t.-cz. 74. §-sa értelmében szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi márczius hó 31-ig alólírotthoz beadni.

A fenti állomás betöltése czéljából a választás folyó év ápril hó 2-án d. e. 10 órakor Retteg községében a körjegyzői irodán fog megtartatni.

Deési járás szolgabírájától.

Deés, 1880. március 3.

Hatfaludi József,

szolgabíró.

Sz, 1635.—1880.

2—3

Árverési hirdetmény.

Oláh-Péntek községében gyakorolható összesített birtokossági italárulási jog folyó 1880-ik év április 24-től kezdőleg 3 egymásutáni évre, folyó évi április hó 6-án d. e. 10 órakor Deésen a szolgabírói irodán tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Miért is fölhivatnak ugy árverezni kívánók, valamint érdekelt felek irt nap és órában a fenti hivatalos helyiségben megjelenni.

A deési járás szolgabírájától.

Deés, 1880. február hó 26-án.

Hatfaludi József,

szolgabíró.

Sz. 1854.—1880.

3—3

Árverési hirdetmény.

A szótelki birtokosság italárulási joga folyó évi március 31-én délelőtt 10 órakor Szótelkén helyt tartandó nyilvános árverésen a jelen 1880-ik évi április 23-tól kezdődőleg három egymásután következő évre haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek az árveréskor fel fognak olvastatni 853 forint kikiáltási árral.

Az árverezni ohajtók 10% bánatpénzzel meghivatnak.

Cs.-gorbói járás szolgabírájától.

Cs.-Gorbó, 1880. február 21-én.

Válya Ferencz,

szolgabíró.

Sz. 1780.—1880

1—2

Árverezési hirdetmény.

A némai birtokossági korcsmajog 1880. márczius 24-én d. e. 10 órakor az u. n. némai fogadóknál tartandó nyilvános árverezésen 1880. ápril 24-től 1883. ápril 24-ig terjedő 3 évre haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár a Néma község belterületén gyakorolható italárulási jogra nézve 381 frt, a külterületen gyakorolhatora 650 frt. A bánatpénz a kikiáltási árak 10 %-a.

A részletes feltételek alólírott szolgabírói irodán a hivatalos órák alatt betekintheők.

A járás szolgabírája.

Szamosujvartt, 1880. márczius 7-én.

Szilágyi Albert,

szolgabíró.

A rossz viszonyok következtében 50 % olcsóbb eladás!

LEGUJABB
Sürgöny.

Utolsó nagy szállítmány!

6985 vég külömbféle igen jó minőségű vászon, kanavász, jó mosatu karton, creton és még egyéb a háztartásban nélkülözhetlen cikkek.

E hó végével végleges leszámolás.

Egyik legnagyobb londoni bank bukása 970.000 font sterlinggel!

JAMES W^{rth}. egyik legelőkelőbb londoni bankár

(Finanz-Agentia Viktr. Street kerületében.)

Manchesterben rendkívüli veszteségek folytán 970.000 font stlggel

csőd alá került.

A nagy mennyiségű vászon és egyéb divatkelmék elárusítását, melyek ottan elzálogosítva voltak, a csőd-consortium elhatározása folytán, én nyertem el.

A kelmék, jóságát vagy olcsóságát dicsérni fölösleges, logjobban mutatja azt maga a tény, csak annyit vagyok bátor megjegyezni, miszerint az alakult csőd-consortium azon igyekszik, hogy a föntemlített csődöt a lehető leg-rövidebben akár mi módon rendezhesse, tehát az árukon

50 százalékkal olcsóbban! jobban mondva majdnem ingyen tul lesz adva; kérem tehát a nagyon t. vevőközönséget megrendeléseit siettetni, miután ily potom ár mellett a készlet nem sokáig tarthat.

A nagyon tisztelt közönség szives pártolását kérve, maradok kiváló tisztelettel

Schiller L.

A „menyasszonyhoz“ Sz.-Fehérvárott, Városház-tér, a városház kapuja mellett.

Csomagolás ingyen. Vidéki megrendelések azonnal és a legpontosabban eszközöltetnek.

Vidéki megrendeléseknél kérem a címet, rendeltetési helyet u. p. vagy vasuti állomást érthetően kiírni.

A leltárnak jegyzékei:

		azelőtt frt kr	most frt kr.
150	vég kütűnő jó minős. csíkos tolltartó	rőfe	— 28 — 13
190	„ jó minőségű sárga nanking	„	— 30 — 16
135	„ legjobb minőségű fehérítettlen fehér nanking	„	— 45 — 21
150	„ jó minőségű jó mosatu angol oxford	„	— 30 — 15
260	„ 7/8 széles jó minőségű angyal gyolcs	„	— 25 — 12
250	„ 4/4 „ 26 rőfös jó minőségű jó mosatu kék kockázott kanavász	1 vég	4 80 2 45
180	„ 4/4 „ 26 rőfös jó minőségű jó mosatu morva kanavász barna vagy lila	„	5 50 2 90
220	„ 4/4 „ 28 rfe jó minőségű sternbergi gyolcs	„	5 95 3 35
125	„ 7/8 „ 30 rfs jó minőségű halbstadti gyolcs	„	7 80 3 90
155	„ 4/4 „ 28 rfs jó „ hegyi gyolcs	„	7 95 4 40
190	„ 4/4 „ 30 rfs jó „ amerikai bőrgyolcs	„	10 80 5 90
130	„ 4/4 „ 30 rfs legj. „ sziléziai vászon	„	10 95 5 95
150	„ 9/8 „ 30 rfs finom chiffon női fehérneműeknek	„	11 50 5 40
220	„ 4/4 „ 30 rfs legj minős. kék, lila barna val. rumburgi kanavász	„	12 80 6 50
95	„ 4/4 „ 30 rfs legf. hollandi vá-zon	„	15 50 7 50
56	„ 4/4 „ 30 rfs legj. minős. georgswaldi vászon	„	18 50 9 90
49	„ 9/8 „ 40 rfs hollandi vászon	„	22 — 11 50
29	„ 5/4 „ 50 rfs	„	30 50 16 50

Asztalneműek árjegyzéke:

1 db.	8/4 nagys. szines sávolvos abrosz	1 15 — 55
1 „	8/4 „ igen jó minős. fehér abrosz beszövött széllel	1 40 — 66
1 „	8/4 „ fin. frnc. fehér damaszt abrosz	1 90 — 95
1 „	9/4 „ legf. frnc. fehér vagy szines dam. jokey abrosz	2 85 1 40
1 „	12/4 „ jó mins. fehér abrosz beszövött szél és rojtjal	1 95 — 97
6 „	4/4 „ fehér ezérna sávolyzott szalvéta	2 90 1 40
6 „	4/4 „ legf. fehér dam. szalvéta kockázott	3 55 1 70
6 „	legj mins. tiszta ezérna fehérítettlen sávolyzott törülköző	2 90 1 30
6 „	legf. fehér dam. törülköző kockázott	3 60 1 75
6 „	legf. virágos angol dam. törülköző	4 50 2 20
6 „	fin. francezia battiszt zsebkendő szinezett és szeg. széllel	— 92 — 44
6 „	„ „ tiszta fehér	— 65 — 32
6 „	„ „ fél ezérna zsebkendő szinezett széllel	— 92 — 45
6 „	„ valódi rumburgi vászon zsebkendő	1 80 — 92
6 „	„ valódi angol ezérna zsebkendő beszövött szin. széllel	2 80 1 25
6 „	„ valódi rumb. vászon zsebkendő beszövött szin. széllel	3 50 1 60

Végül pedig több: ezer kis velour slips kis gyermekeknek most csak 6 kr.
több ezer finom selyem női lavaljier „ 5 kr.
több ezer finom bécsi broge kendő „ 3 kr.
több ezer kis szines zsebkendő „ 4 kr.
több ezer shawl fu gyermekeknek „ 15 kr.
több ezer finn. angol legyező „ 25 kr.

A rossz viszonyok következtében 50 % olcsóbb eladás!

Az idei rossz viszonyok következtében 50 % olcsóbb elárusítás.

Az idei rossz viszonyok következtében 50 % olcsóbb elárusítás.